

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-
godine

Podgorica, 2. mart 2011.

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1 i člana 19 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list CG", br. 74/09) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list RCG", br. 60/03) Komisija za kontrolu državne pomoći na sjednici održanoj 2. marta 2011. godine, donijela je

RJEŠENJE

Godišnji plan rada Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore A.D. za 2011. godinu, ocijenjen je kao usklađen sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Investiciono-razvojni fond dopisom br. 01-2093/1 od 07.12. 2010. godine podnio je zahtjev za ocjenu usklađenosti svog Godišnjeg plana rada za 2011. godinu sa pravilima o državnoj pomoći. Na sjednici Komisije održanoj 29.12.2010. godine, Komisija je odložila odlučivanje po ovom predmetu i tražila dodatne podatke od IRF-a. Dopisom IRF-a, broj 01-2/1 od 10.01.2011. godine IRF je dostavio informacije, na osnovu kojih Komisija nije mogla donijeti rješenje, pa je zakazan sastanak Komisije za kontrolu državne pomoći i menadžmenta IRF-a, na kojem su otklonjene nedoumice koje su se odnosile na opravdanost dostavljanja traženih podataka. Nakon sastanka, IRF dopisom broj 01-574/1 od 23.02.2011. je dostavio dodatne podatke koje je tražila Komisija za kontrolu državne pomoći.

OPIS ZAHTJEVA

Osnovu za pisanje Godišnjeg plana rada predstavlja Srednjoročni program rada. U predmetnom dokumentu prezentiran je plan aktivnosti koji se namjerava sprovesti u 2011. godini u različitim segmentima poslovanja Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore.

Osnovi iz kojih se crpe aktivnosti na kojima će naglasak biti tokom 2011. godine su:

- *Srednjoročni program rada* – kroz ovaj dokument definisane su aktivnosti koje će se sprovesti u periodu od 4 godine. Godišnji plan predstavlja operacionalizaciju

Srednjoročnog programa rada u 2011. godini. Obzirom da je Srednjoročnim programom rada definisana oblast djelovanja IRF-a, Godišnjim planom će se razraditi i bliže definisati nosici pojedinih aktivnosti u cilju efikasnog postizanja misije Investiciono-razvojnog fonda;

- *Finansijski plan za 2011. godinu* – finansijskim planom za 2011. godinu definisana su sredstva koja su na raspolaganju za obavljanje pojedinih funkcija Investiciono-razvojnog fonda. Obzirom da Investiciono-razvojni fond posjeduje značajna finansijska sredstva, kao i mogućnost zaduženja na tržištu novca i kapitala, to će se u 2011. godini povećati obim i asortiman usluga koje će institucija pružati. Osnovni preduslov postizanja tog cilja je postojanje planske funkcije u definisanju proizvoda i aktivnosti koje se namjeravaju provesti.
- *Aktuelna ekonomska situacija u zemlji i prognoze za 2011. godinu* – ono što je karakterisalo prvu godinu poslovanja Investiciono-razvojnog fonda jeste izuzetno limitirana kreditna aktivnost poslovnih banaka i još uvijek aktuelna ekonomsko-finansijska kriza, te izražena nelikvidnost privrede. U tom smislu, evidentan je nedostatak kratkoročnih i dugoročnih izvora finansiranja. Investiciono-razvojni fond će svoje aktivnosti usmjeriti u dva pravca: obezbjeđenje povoljnih izvora finansiranja i motivisanje poslovnih banaka da povećaju volumen kreditne aktivnosti preuzimajući na sebe dio kreditnog rizika. Imajući to u vidu, tokom 2011. godine, povećaće se dio finansijskog potencijala koji će biti upotrijebljen za obezbjeđenje finansijskih sredstava za podršku privatnom biznisu, uz adekvatnu ocjenu svakog pojedinačnog zahtjeva i vodeći se principima dobre bankarske prakse i disperzije rizika.

U skladu sa potrebama crnogorske privrede, misijom i ciljevima IRF-a tokom 2011 godine implementiraće se novi instrumenti podrške sektoru privatnog biznisa i nastaviti aktivnosti na analizama mogućnosti uvođenja dodatnih instrumenata podrške. Novi proizvodi odnosiće se kako na finansijske instrumente, tako i na nefinansijske instrumente podrške.

Jedan od zadataka postavljenih Zakonom o Investiciono-razvojnem fondu Crne Gore i Srednjoročnim programom rada jeste inkorporiranje kreditnog portfolija Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća u aktivu Investiciono-razvojnog fonda. Dokapitalizacija IRF-a slobodnim novčanim sredstvima i procijenjenom vrijednošću kreditnog portfolija Direkcije sprovede se u 2011. godini, a na osnovu odgovarajućih zaključaka Vlade Crne Gore (akt br. 03-2242 od 25.03.2010.godine).

Kreditni portfolio Investiciono-razvojnog fonda čine aktivni krediti naslijeđeni od Fonda za razvoj Crne Gore i novoodobreni krediti tokom 2010. godine.

Portfolio obveznica čine:

- Obveznice lokalnih uprava;
- Obveznice javnog duga;
- Obveznice čiji je emitent država Crne Gora.

Obzirom da se tokom 2011. godine očekuje povećana dinamika aktivnosti u pogledu kreditiranja, jačanja garantne funkcije, uvođenja faktoringa, to će se proces upravljanja ovim najvažnijim segmentima aktive značajno usložiti. U ovom dijelu, mora se imati u

vidu činjenica da se zbog inertnosti bankarskog sektora u pojedinim proizvodima IRF-a sve veći broj kredita odobrava direktno, te da svaka izdata garancija ima karakter direktnog kredita.

CILJEVI PROGRAMA

Polazeći od Srednjoročnog programa rada kojim su definisani strateški pravci djelovanja Investiciono-razvojnog fonda u naredne četiri godine, tokom 2011. godine u ponudi će biti sljedeći finansijski proizvodi:

Kreditne linije – opredijeljena sredstva za ovu namjenu u 2011. godini iznose 20.000.000,00 eura.

U okviru kreditnih linija u ponudi će biti:

- Krediti posredstvom i uz garancije poslovnih banaka;
- Direktni kreditni aranžmani;
- Odobravanje dugoročnih sredstava finansijskim institucijama kako bi se povećao potencijal za odobrenje kredita¹.

U 2011. godini pojačaće se naponi u cilju povećanja nivoa kreditne aktivnosti i predviđena je izmjena pojedinih kreditnih uslova, kako bi kreditna ponuda IRF-a postala još atraktivnija za krajnje korisnike. Takođe, obzirom na vrlo restriktivnu politiku poslovnih banaka kada je u pitanju kreditiranje, nameće se potreba za većim obimom direktnih kredita.

Kreditni posredstvom i uz garancije poslovnih banaka

Realizovaće se po ustaljenoj šemi saradnje sa poslovnim bankama. Pravila koja će važiti u ovoj kreditnoj liniji su:

- Maksimalni iznos kredita IRF-a 400.000 €;
- Ročnost: do 8 godina (uključujući mogućnost korišćenja grace-perioda do 24 mjeseci);
- Obaveza učešća poslovne banke – minimum 30% u ukupno odobrenim sredstvima;
- Korisnici su svi organizacioni oblici koje predviđa Zakon o privrednim društvima;
- Kamatna stopa od 4,5 do 6 % prema krajnjem korisniku na godišnjem nivou (od čega 3% pripadaju banci);
- Namjena sredstava: 80% kreditnih sredstava IRF-a može se upotrijebiti za nabavku osnovnih sredstava, dok najviše 20% sredstava IRF-a može biti upotrijebljeno za obrtna sredstva (izuzev kod kratkoročnih kredita gdje se cjelokupan kredit može iskoristiti za obrtna sredstva);
- Garanciju čine mjenice i mjenična ovlašćenja banke.

U slučaju realizacije projekta posredstvom i uz garancije poslovnih banaka investitor dostavlja sljedeću dokumentaciju:

---

¹ Mogućnost udruživanja sredstava sa opštinama i finansijskim institucijama u cilju podrške lokalnom biznisu.

- Investicioni program u skladu sa propisima banke, a ovjeren od strane podnosioca zahtjeva za kredit;
- Rješenje o upisu u sudski registar, odnosno registar nadležnog opštinskog organa;
- Rješenje o registraciji za PDV;
- Obavještenje o razvrstavanju preduzeća – Izvod iz registra Zavoda za statistiku;
- Karton deponovanih potpisa;
- Komplet obrazaca za godišnje račune (Bilans stanja, Bilans uspjeha, Bilans novčanih tokova – za posljednje dvije godine);
- OPD1 obrazac za posljednji mjesec ovjeren od Poreske uprave – kao dokaz broja zaposlenih radnika;
- Profakture za nabavku opreme – predračune za izvođenje građevinskih radova.

Direktni kreditni aranžmani

U dijelu direktnih kreditnih aranžmana IRF-a predviđene su sljedeće ciljne grupe korisnika kredita, kao i djelatnosti koje će biti podržane.

- *Kreditna linija za direktno kreditiranje investicionih projekata;*
- *Kreditna linija za kratkoročnu podršku malim i srednjim preduzećima.*

U slučaju direktnog aranžmana, klijent obavezno dostavlja sledeću dokumentaciju:

- Zahtjev za kredit;
- Rješenje o upisu u sudski registar, odnosno registar nadležnog opštinskog organa;
- Rješenje o registraciji za PDV;
- Obavještenje o razvrstavanju preduzeća – Izvod iz registra Zavoda za statistiku;
- Karton deponovanih potpisa;
- Predlog ponuđenih instrumenata obezbjeđenja (sastavni je dio Zahtjeva za kredit), ukoliko je u pitanju hipoteka priložiti i posjedovni list i list nepokretnosti;
- Komplet obrazaca za godišnje račune za poslednje tri godine (izuzev klijenata koji su izuzeti po Zakonu o računovodstvu);
- Izveštaj o izvršenoj reviziji, kod preduzeća kod kojih je Zakonom predviđena;
- Investicioni program u skladu sa propisanom metodologijom potpisan strane podnosioca zahtjeva;
- OPD1 obrazac za posljednji mjesec ovjeren od Poreske uprave – kao dokaz broja zaposlenih radnika;
- Profakture za nabavku opreme – predračune za izvođenje građevinskih radova;
- Rješenje o produžetku registracije.

Direktni krediti

Direktni krediti će se odobravati u skladu sa sljedećim uslovima:

- Korisnici: preduzetnici, mikro, mala i srednja preduzeća, registrovani poljoprivredni proizvođači;
- Maksimalni iznos kredita do 300.000 € izuzev:
  - start up preduzeća gdje će maksimalan iznos kredita biti do 50.000 €

- preduzetnika gdje će maksimalan iznos sredstava biti do 30.000 €, i
- poljoprivrednih proizvođača gdje će maksimalan iznos kredita biti do 20.000 €
- Ročnost do 8 godina (uz mogućnost korišćenja grace perioda do 24 mjeseca);
- Obavezno učešće investitora – minimum 50% od ukupne predračunske vrijednosti;
- Kamatna stopa do 7 % na godišnjem nivou;
- Namjena sredstava: 80% kreditnih sredstava IRF-a može se upotrijebiti za nabavku osnovnih sredstava, dok se najviše 20% sredstava IRF-a može biti upotrijebljeno za obrtna sredstva (izuzev kod kratkoročnih kredita gdje se cjelokupan kredit može iskoristiti za obrtna sredstava);

Opšti uslovi kredita predstavljeni su sljedećom tabelom:

	Iznos kredita	Grace period	Rok otplate	Kamatna stopa
Direktno kreditiranje	do 300.000 e	do 24 mjeseca	do 72 mjeseca (ne uključujući grace period)	6% godišnje

Odobranje dugoročnih sredstava finansijskim institucijama kako bi se povećao potencijal za odobrenje kredita

Odobranje dugoročnih sredstava finansijskim institucijama u cilju povećanja potencijala za odobrenje kredita, ostavlja mogućnost IRF-u da ostvari saradnju sa komercijalnim bankama, mikro-finansijskim institucijama na polju obezbjeđenja povoljnih dugoročnih sredstava za finansijsku aktivnost pomenutih institucija, prvenstveno u cilju bolje podrške lokalnim biznisima. Opšti uslovi po kojima će se sredstva odobravati:

- Maksimalan iznos sredstava 1 mil € po korisniku;
- Rok na koji će se sredstva odobravati do 6 godina;
- Kamatna stopa do 4 % na godišnjem nivou.

Kreditna linija za direktnu kratkoročnu podršku malim i srednjim preduzećima

Kao korisnici direktne kratkoročne kreditne podrške mogu se javiti *pravna lica – mala i srednja preduzeća* koja posluju najmanje jednu godinu i zadovoljavaju kriterijume boniteta definisane politikom Fonda u ovoj oblasti.

	Iznos kredita IRF-a	Rok otplate	Kamatna stopa
Kratkoročna podrška	do 150.000 e	do 12 mjeseci	7% godišnje

Garancije - opredijeljena sredstva za ovu namjenu u 2011. godini iznose 20.000.000,00 eura.

Garancije za uredan povraćaj kredita će se odvijati po šemi koja je uspostavljena 2010. godine, a koja podrazumijeva odobravanje garancija za uredan povraćaj kreditnih sredstava po sljedećim uslovima:

- Korisnici: Poslovne banke za kreditna sredstva odobrena preduzetnicima i mala i srednjim preduzećima u privatnom vlasništvu - novoformirana i već postojeća;
- Mogu se finansirati različite djelatnosti, a, prioritet će biti dat:
  - proizvodnim preduzećima,
  - preduzećima iz sjevernog regiona i
  - preduzećima koja zapošljavaju preko 5 novih radnika.
- Garancije su ograničene na nove investicije.
- Učešće zajmotražioca u predračunskoj vrijednosti investicije je min 50% za start-up preduzeća i min 30% za MSP koja su već osnovana.
- Iznos kredita: MSP mogu dobiti kredit između 20,000€ i 1,000,000€.
- Garancija ne može prelaziti iznos od 50% glavnice kredita.
- Period otplate: Garancije se odobravaju na period od max 8 godina.
- Naknada za garanciju: biće jednaka visini kamatne stope od 2% na godišnjem nivou, obračunavaće se mjesečno na ostatak glavnice kredita.
- Grace period u skladu sa uslovima kredita kojeg odobri poslovna banka, max do 2 godine.

Investiciono-razvojni fond može na osnovu pojedinačnih preporuka i potreba Vlade Crne Gore i Ministarstva finansija izdati garancije koje odstupaju od prethodno definisanih principa, uz dostavljanje adekvatnih dokumenata.

Factoring – planirana sredstva za ovu namjenu u 2011. godini iznose 5.000.000,00 €

U 2011. godini Investiciono-razvojni fond će privredi ponuditi još jedan proizvod – factoring. Riječ je o otkupu potraživanja čiji je cilj poboljšanje likvidnosti sektora MSP. Factoring kao proizvod ima više pojavnih oblika. U prvoj polovini 2011. godine implementiraće se model revers factoringa koji podrazumijeva otkup potraživanja domaćih proizvođača od velikih trgovačkih lanaca/veleprodaja. Na taj način domaći proizvođači bi bili u mogućnosti da odmah po isporuci robe naplate svoja potraživanja, što bi uticalo na poboljšanje likvidnosti istih. Takođe, razmotriće se otkup potraživanja malih i srednjih preduzeća i preduzetnika u slučajevima gdje je dužnik država Crne Gora. Naravno, model factoringa sa pravom regresa je treća opcija koja omogućava širi nastup na tržištu.

Okvirni uslovi za factoring:

- Otkupljivaće se do 80% potraživanja po fakturi;
- Naknada do 1%;
- Kamata do 5% na godišnjem nivou;
- Limiti – shodno odlukama Odbora direktora IRF-a, i finansijskom potencijalu preduzeća/preduzetnika čija se potraživanja otkupljuju.

Infrastrukturni, ekološki i strateški projekti – planirana sredstva za ovu namjenu u 2011. godini iznose 5.000.000,00 eura

Infrastrukturni, ekološki i strateški projekti biće predmetom pažnje i u 2011. godini, a njihova realizacija zavisice od finansijskog potencijala koji će biti raspoloživ u ove svrhe (koji će, prije svega, zavisiti od povrata prethodno odobrenih sredstava). Modeli po kojima će se realizovati ovi projekti biće direktno kreditiranje, kreditiranje posredstvom banaka, dokapitalizacija i otkup emitovanih obveznica.

Uslovi za realizaciju kredita direktnim putem:

- Maksimalan iznos do 1 mil. €
- Rok otplate u slučaju kredita do 10 godina (uz mogućnost korišćenja grejs perioda do 24 mjeseca);
- Kamatna stopa do 4%.

Uslovi za realizaciju kredita posredstvom banaka:

- Maksimalan iznos do 2 mil. €
- Rok otplate u slučaju kredita do 10 godina (uz mogućnost korišćenja grejs perioda do 24 mjeseca);
- Kamatna stopa koja pripada IRF-u 2% (banka svoj procenat sama utvrđuje).

Prilikom realizacije finansijskih mjera podrške posebna pažnja biće poklonjena regionalnom aspektu u skladu sa Strategijom regionalnog razvoja.

Finansijski potencijal

Što se tiče finansijskog potencijala za mjere finansijske podrške, namjera je da se tokom 2011. godine intenzivira aktivnost kreditiranja i pružanja garancija, kao i uvede faktoring kao dodatna mjera podrške. Finansijski potencijali po mjerama podrške:

1. Ukupna suma opredijeljena za kreditiranje u 2011. godini iznosi **20 mil €**. Ovaj iznos plasiraće se kroz tri prezentirana instrumenta kreditne podrške: krediti posredstvom banaka, direktni krediti, udruživanje sredstava sa drugim finansijskim orgaizacijama/institucijama;
2. Ukupan garantni potencijal u 2011. godini iznosiće **20 mil €**. Garancije kao instrument finansijske podrške ne zahtijevaju gotovinski odliv u momentu izdavanja garancije. Riječ je o instrumentu koji ne utiče na cash flow izuzev u

dijelu eventualne naplate po aktiviranim garancijama od strane poslovnih banaka.

3. Faktoring – obzirom da je riječ o novom proizvodu, ukupan iznos otkupljenih potraživanja ostvaren u 2011. godini očekuje se na nivou ne većem od **5 mil €**. Obzirom da je riječ o kratkoročnom instrumentu to će ostvarenje planiranog prometa biti ostvareno sa značajno manje angažovanih sredstava od 5 mil.
4. Novčana sredstva izdvojena za infrastrukturne i ekološke strateški projekti u 2011. godini iznose **5 mil €**

Ograničenja

Ograničenja koja će biti prisutna u mjerama finansijske podrške su:

- Korisnici dugoročnih kredita posredstvom poslovnih banaka i direktnih kreditnih aranžmana ne mogu biti preduzeća koja imaju dospjelih a neplaćenih poreza;
- Aktivni korisnici kredita IRF-a mogu ponovo aplicirati za dodatna sredstva s tim što će se voditi računa da ukupna izloženost po osnovu kredita prema jednom klijentu bude u skladu sa njegovim bilansnim pokazateljima, a maksimalno 500.000 €;
- Preduzeće koje na osnovu garancije IRF-a dobije kreditna sredstva može ponovo aplicirati za kredit s tim što ukupno izdate garancije za preduzeće ne mogu prelaziti iznos od 2 mil €;
- Finansijska podrška se neće odnositi na finansiranje postojećih kreditnih zaduženja potencijalnih korisnika finansijske podrške;
- Finansijska podrška se neće odobravati u sljedeće svrhe:
  - Proizvodnja i prodaja vojne opreme ili usluga;
  - Učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika, uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori;
  - Bilo koja aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje (npr. igre na sreću);
  - Bankarstvo i osiguranje;
  - Trgovina (u dijelu finansiranja obrtnih sredstava);
  - Građevinarstvo (u dijelu izgradnje gotovih stambeno-poslovnih jedinica);
  - Trgovina valutama i hartijama od vrijednosti;
  - Nemoralne i nelegalne aktivnosti.

Posebne stimulacije u okviru finansijske podrške Investiciono-razvojnog fonda

U post-krizom periodu koji se ogleda u rastu nezaposlenosti, regionalnih disproporcija u razvoju i drugih poremećaja na tržištu, nameće se potreba da se dodatno stimulišu korisnici sredstava dugoročnih kredita koji svoje projekte realizuju u opštinama sjevernog regiona i preduzeća koja realizacijom projekta zaposle 5 ili više novih lica. Stimulacija koja će se odobravati korisnicima kreditnih linija IRF-a (posredstvom banaka i direktno) odnosiće se na smanjenje kamatne stope za 1%. Ukoliko preduzeće koristi stimulacije po osnovu novozaposlenih radnika dužno je na kraju svake godine dostaviti dokaze da je zaposlilo odgovarajući broj novih lica. Na osnovu dostavljenog dokaza Stručna služba IRF-a će izvršiti refundaciju razlike u kamati za predmetnu godinu. Posebno interesantna ciljna grupa prilikom koncipiranja konkretne finansijke podrške biće: mlađa populacija (od 18-25 godina), žene u biznisu, pripadnici romske populacije i osobe sa invaliditetom. Prilikom formiranja finansijskih mjera podrške prethodno pomenutim ciljnim grupama vodiće se računa o specifičnom položaju i karakteristikama svake od njih.

Nefinansijske mjere podrške

Kao što je predviđeno Srednjoročnim programom rada, pored finansijskih mjera podrške Investiciono-razvojni fond će samostalno implementirati i učestvovati u finansiranju implementacije nefinansijskih mjera podrške čiji su nosioci druge institucije – prije svega Direkcija za razvoj MSP. Ove mjere podrške mogu se odnositi i na programe edukacije, konsultantske usluge, obezbjeđenje posebnih kreditnih linija, a koji prate projekte biznis inkubatora, klastera, tehnoloških i inovacionih parkova i sl. Takođe, kao i kod finansijskih mjera podrške i u ovom dijelu obratiće se pažnja na potrebe ciljnih grupa: mlađe populacije (od 18-25 godina), žena u biznisu, pripadnika romske populacije i osoba sa invaliditetom. Iznos sredstava opredijeljen u ove svrhe biće definisan Finansijskim planom za 2011. godinu.

Kriterijumi za selekciju projekata

Pored usklađenosti sa uslovima definisanim Kreditnom politikom i predmetnim dokumentom i ispunjavanja svih potrebnih preduslova za finansijsku podršku, svaki projekat dostavljen posredstvom i uz garancije poslovne banke i direktno IRF-u bodovaće se shodno sljedećim kriterijumima:

Kriterijumi

Zaposlenost (1 bod po novozaposlenom) – maksimalno 10

<i>Regionalna komponenta</i>	<i>Broj bodova</i>
<i>jug</i>	1
<i>centralni dio</i>	3
<i>sjever</i>	5
<i>Vrsta djelatnosti</i>	<i>Broj bodova</i>
<i>Proizvodnja</i>	10

<i>Poljoprivreda</i>	9
<i>Proizvodnja hrane</i>	8
<i>Turizam i ugostiteljstvo</i>	5
<i>Usluge</i>	4
<i>Trgovina</i>	1
<i>Žene i mladi u biznisu</i>	<i>Broj bodova</i>
<i>Žena/mlađa populacija vlasnik i pokretač biznisa</i>	10
<i>Većina (51%) zaposlenih žene/mlađa populacija</i>	6
<i>Žena/mlađa populacija upravlja biznisom</i>	3
<i>Posebne kategorije</i>	<i>Broj bodova</i>
<i>RAE populacija</i>	10
<i>Invalidi</i>	10
<i>Preduzeća članovi Inkubatora</i>	10

TRAJANJE IZVORI FINANSIRANJA

Početak programa planiran je nakon odobrenja istog od strane Odbora direktora. Ukupna sredstva koja su opredijeljena za realizaciju ovog plana u 2011. iznose 45.000.000,00€. Finansiranje programa obezbijeđeno je iz sopstvenih sredstava IRF-a.

PRAVNA PODLOGA

Pravni osnovi za realizaciju ovog projekta su:

- Zakon o Investiciono razvojnom fondu Crne Gore („Sl. list Crne Gore“, broj 88/09)
- Godišnji plan rada IRF-a za 2011.godinu

OBLIK POMOĆI

Pomoć se dodjeljuje u obliku **kredita, garancija i faktoringa**.

KORISNICI

Korisnici pomoći su mala i srednja preduzeća koja su 100% u privatnom vlasništvu.

Postojeći korisnici kredita Direkcije za razvoj malih i srednjih preduzeća i Fonda za razvoj mogu ostvariti pravo na kredit isključivo posredstvom i uz garanciju poslovnih banaka.

OPRAVDANI TROŠKOVI

Sopstveno učešće čine trenutno uložena sredstva koja se nalaze u bilansima preduzeća (osnovna i obrtna) i nova ulaganja u obrtna i osnovna sredstva. Učešće korisnika je do 50% vrijednosti projekta.

Kreditna sredstva za mala i srednja preduzeća mogu se koristiti za pokriće tzv. opravdanih troškova, i to:

- Početnih investicija (materijalna ulaganja-zemljište, proizvodna postrojenja, zgrade, oprema i nematerijalna ulaganja-prenos tehnologije, pribavljanje patentnih prava, dozvola ili tehnološkog znanja i iskustva ili nepatentiranog tehnološkog znanja;
- Otvaranja novih radnih mjesta;
- Savjetodavnih usluga;
- Učestvovanja na sajmovima i izložbama.

VISINA DRŽAVNE POMOĆI

Ukupna sredstva opredijeljena za ovaj Plan u 2011.godini iznose 45.000.000,00 eura.

Maksimalan iznos kredita koji preduzeće može dobiti kao državnu pomoć je u visini do 50% opravdanih troškova. Prema Uredbi o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći maksimalan intenzitet državne pomoći ne može preći 70% za mala, odnosno 60% za srednja preduzeća opravdanih troškova.

POSTOJANJE POMOĆI

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje ovog Plana javna sredstva. Primaoci sredstava su preduzetnici i mala i srednja preduzeća čime im se daju povlastice koje im omogućavaju konkurentsku prednost.

Komisija za kontrolu državne pomoći je konstatovala da predložena državna pomoć ne znači nedozvoljeno narušavanje konkurencije, pošto je svedena na minimum potrebnih sredstava.

KUMULACIJA

Državna pomoć po ovom programu može se kumulirati za pokriće opravdanih troškova sa sredstvima drugih davalaca državne pomoći, ali s tim da zajedno ne smiju preći maksimalnu visinu državne pomoći, u skladu sa članom 3 Uredbe o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći (»Službeni list CG«, broj 27/10).

USAGLAŠENOST POMOĆI

Na osnovu gore navedenog Komisija za kontrolu državne pomoći je zaključila da mjere sadržane u Godišnjem planu rada IRF-a za 2011.godinu ispunjavaju kriterijume iz člana 5, 29, 30 i 31 Uredbe o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći (»Službeni list CG«, broj 27/10), pa su iste saglasne sa članom 6 Zakona o kontroli državne pomoći (»Službeni list CG«, broj 74/09).

Napominjemo da se Komisija za kontrolu državne pomoći nije izjasnila u dijelu programa koji se odnosi na oblast poljoprivrede, jer za istu shodno odredbama člana 73 stav 9 tačka (a) Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih

država članica, s jedne strane, i Republike Crne Gore, s druge strane ("Službeni list CG", br. 7/07), nije nadležna.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rešenja.

KOMISIJE,

PREDSJEDNIK

Mitar Bajčeta

Dostavljeno:

- IRF-u
- Komisiji za kontrolu državne pomoći
- a/a